

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

41. An peccet offerens alicui occasionem peccandi propter aliquem bonum finem, v. g. apponere occasionem uxori, ut adulteretur, aut famulis, ut furentur, ut sic deprehensi resipiscant? Ex p. 3. t. 5. ....
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

7. Limitat tamen hanc sententiam Sanchez. in summa, tom. I. lib. 1. cap. 16. num. vlt. non procedere in peccatis folius oris? Nam si excommunicatio lata efficit peritrium, non includeretur peritrium volutum in sola causa, vt est in casu nostro, & idem docet Suarez de Religion, tom. 2. lib. 3. cap. 8. num. 6. in casu simili, nempe de excommunicatione lata in peritrium, docet enim in excommunicatione non includi peritrium inaduententer prolatum ratione confutudinis.

RESOL. XL.

An qui edit usque ad vomitum, peccet mortaliter
Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 40.

§. 1. **D**E hac questione olim mihi quæstio fuit cum quadam Religioso, Dominicanu, viro quidem docto & amicissimo, ille enim agens sententiam sustinebat, ego negantem, quam nunc etiam teneo, & tenet nouissime Ioannes Henriquez in compend. casuum moral. cap. 29. num. 9. vbi sic ait. *Algunos Doctores an firmante, que tambien es pecado mortal la gula, quando el hombre aduertamente come hasta vomitar. Pero otros Doctores afirman mas probablemente, que esto no es mas que pecado venial; porque no ay razion alguna, que prueñe por pecado mortal, pues no es esto contra algun mandamiento de Dios, ni de la Iglesia, ni es en daño notable de persona alguna, ni se pone en esto el ultimo fin. Sic ille, & ego.*

RESOL. XLI.

An peccet offerens alicui occasionem peccandi proper aliquem bonum finem; v. g. apponere occasionem uxori, ut adulteretur, aut famulis ut furentur, ut sic deprehensi resipiscant? Ex p. 3. tr. 5. & Misc. 1. Ref. 18.

§. 1. **C**larum est licere, v. g. viro suspicanti adulterium uxoris, illam obseruare cum testibus, vt eum possit de adulterio conuincere; nec peccare parentes, vel heros qui filii, vel famulis non auferunt occasionem aliquam furandi, cùm eos ad furandum propensos norunt, vt sic in furto deprehensi resipiscant. Ita docente Valencia tom. 2. disp. 5. q. 6. punt. 5. dub. 7. in fine, Molina tom. 1. p. 2. tract. 2. disp. 739. num. 8. Vega in summa tom. I. cap. 120. cas. 1. Sanchez vbi infrà, & alij penes ipsum; nam hoc non est cooperari ad peccatum, sed permettere vnum committi, ut plura alia euidentur.

2. Difficultas consistit, an licitum sit in his casibus non solum non auferre, sed apponere occasionem uxori, v. g. vt adulteretur, aut famulis ut furentur. Negatuan sententiam docet Sanchez, tom. de matrim. lib. 10. disp. 12. n. 13. cura Emanuel. Sà ver. peccatum, num. 7.

Sed Petrus Nauarra de rest. lib. 3. c. vlt. in noua edit. n. 104. affirmatiuam sententiam tenet, quam nouissimè sequuntur Layman in Theol. mor. lib. 2. tr. 3. c. 13. n. 5. & Sancius in selectis, disp. 35. num. 12. vbi sic ait. Adhereo opinioni, afferentium, offerentem alicui occasionem ad peccatum, vt deprehensi in illo resipiscat, vel ob aliud bonum finem, non peccare. Ita ille. Et ratio est, quia id non est formaliter cooperari ad peccatum, sed materiam, & oc-

casionē peccati ministrando, illud permittere: nō quod permittens intendat malum peccati fieri, sed potius graue aliud malum impide.

RESOL. XLII.

His diebus interrogatus fui an qui vulgo Sagiteri vocantur, possint condncre concubinam in domum amasij?

Et quid est dicendum de aurigis deferentibus meretrī, cem ab uno loco ad alium, quam sciant illuc petere ad peccandum? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 11.

§. 1. **H**ic casus frequenter accedit, & tunc afficitur. Imituam sententiam aliqui probabilem est. Sup. hoc infra in Ref. 46. ante me dixerunt ex autoritate Azorij tom. 2. lib. 12. c. 46. ante medium, & in concubinam in domum heri, vel alium locum in medium, quo peccaturus est. Sed quia in isto cauaz Azorij adest vel Addun tantum simplex comitatus, & non concursus physicus, vt in casu, de quo loquimur, ideo tunc adduxi Franciscum Merollam in disp. Theol. mor. tom. 1. disp. 2. c. 4. dub. 10. corol. 3. n. 280. vbi sic ait. Ex hoc colligitur quid dicendum sit de aurigis deferentibus meretricem ab uno loco ad alium, quam sciant rigis in fine illum illuc petere ad peccandum: hi enim regulariter excusantur a peccato, quia adest cauza non amittendi lucrum, quod ex eo ministerio comparant. Ita illi, & ego.

RESOL. XLIII.

Quis minabatur mortem famulo, si non deferret literas Dominae, int quibus ad peccandum provocabatur, quæstus, an si hoc faceret, peccaret mortaliter?

Et an idem dicendum sit de famulis scribentibus tammodo huic modi literas?

Et quid, si in dictis literis herus petat solum à concubina, ut tali hora ad se veniat, vel ad talem locum, an in tali casu possit tales literas deferre, vel ore hoc nunciare?

Et quid de famulis, quos herus mittit fœminam inse quatuor, ut videant, vbi habitet, vel id inquirant.

Et quid est dicendum de aurigis deferentibus meretricem de uno loco ad alium? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 46.

§. 1. **H**ic casus in facti contingentiā, torsit multo. Sup. hoc in dubius Ref. seqq. & infra in Ref. 73. §. Ex dictis, & literis idem est, ac si deferret intermuncium de rebus turpibus. Ergo, &c. Et ita hanc sententiam docent 2. ad lin. 13. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 1. c. 7. n. 26. & Rebellius p. 1. lib. 1. q. 14. scilicet 7. n. 53. Molfesius in sum. som. 1. tract. 8. cap. 10. n. 6. & alij. & ita ego tunc etiam consului.

2. Verum aliqui contraria sententiam putant probabilem; nam videtur dispar ratio de internuntio, & de literis. Nam famulus, qui intermuncium de rebus turpibus deferit concubina heri, directe ac proxime cenfetur peccato heri cooperari, tanquam instrumentum, quo mediante herus inducit mulierem illam ad peccandum secum, ideo est omnino intrinsecè malum, ac proinde in nullo eventu licitū. At vero defere tantum literas ita materialiter, non videtur directa cooperatio ad peccatum, tanquam proximum instrumentum, sed magis remotè se habet, & ideo videtur latem in aliquo casu extremæ necessitatis, ut ad evadendā mortē sibi cōminatā licet posset famulus ciuimodi literas deferre. Et ita

G g hanc